

ORIENTERINGSSAK

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
28.05.2021

Sak:

Oppfølging av rapporten Livslang læring i nord (Arbo-utvalget)

Bakgrunn

På universitetsstyrets møte i april 2021 ble rapporten *Livslang læring i nord* presentert. Styret diskuterte også hvordan anbefalingene i rapporten skal følges opp og behandles videre ved UiT. I rapporten tas det til ordet for at UiT bør bli et senter for livslang læring. For å lykkes med en slik satsing er det pekt på åtte byggesteiner med tilhørende tiltak, som vist i bildet til høyre. Innenfor alle de overnevnte områdene er UiT nå i gang med en rekke prosesser som vil styrke arbeidet med livslang læring. Samtidig er den en del overordnede spørsmål av mer strategisk art som vil være førende for det videre arbeidet på feltet. Dette dreier seg om overordnet ambisjonsnivå, strategiske retningsvalg, organisering og ressurser. Dette er prioriteringer som det, etter universitetsdirektørens vurdering, er naturlig at det nye styret og den nye universitetsledelsen får mulighet til å avklare, og som til dels også må sees i sammenheng med den nye strategien til UiT. Basert på styrets diskusjon i forrige møte gis det i denne orienteringssaken en status for oppfølgingen på de områdene hvor det allerede er igangsatt tiltak, og en oversikt over hvordan en del av de gjenstående spørsmålene vil bli utredet og avklart.

Tabell 3: Oppsummering av foreslåtte tiltak

Faglig ledelse og undervisningsressurser

- Utpeke ansvarlige for livslang læring og arbeidslivskontakt ved de enkelte fakultetene og enhetene
- Gjennomgå studieportefølje med sikte på økt digitalisering og fleksibilisering
- Få bedre oversikt over undervisningsinnsats og tilgjengelige ressurser på instituttene
- Foreta nyansettelser og eventuelle frikjøp etter hvert som de eksterne inntektene tillater det
- Drive kompetanseutvikling og bevisstgjøring i hele organisasjonen

Pedagogisk-teknologisk utviklingsarbeid

- Videreutvikle plattformer og digitale læringsressurser
- Fremme studentaktive undervisnings- og vurderingsformer
- Gi opplæring i bruk av nye medier og hjelpemidler
- Bistå fagmiljøene i utviklingen av fleksible og nettbaserte studier

Arbeidslivskontakt

- Bygge ut kontakten gjennom organiserte praksisperioder, studentoppgaver og mentor- og traineeordninger
- Etablere arbeidslivspaneler på alle større institutter
- Utvikle flere alumninettverk og alumniaktiviteter knyttet til studieprogrammene
- Følge opp den digitale samarbeidsportalen og arbeidet i de nye tematiske RSA

Infrastruktur

- Oppgradere lokaler og utstyr med tanke på distribuert undervisning
- Sørge for god og rask teknisk support
- Gjøre det mer egnet å ha kurs og samlingsbaserte studier lagt til campus
- Styrke samarbeidet med studiesentrene og DigForsk

Incentivsystemer

- Gi ekstra betalt til ansatte som i tillegg til øvrige forpliktelser gjør en innsats for EVU og livslang læring
- Premiere fagmiljøer og institutter som engasjerer seg i utviklingen av fleksible studier
- Foreta en nærmere utredning angående stimuleringsordninger og regel- og avtaleverk

Dedikert pådriver og prosjektutvikler

- Etablere et synlig kontaktpunkt for eksternt utdanningsamarbeid, fleksible studier og livslang læring
- Bygge utdanningspartnerskap med sentrale virksomheter og organisasjoner i Nord-Norge
- Drive fram og koordinere nye initiativ internt
- Bidra til kvalitetssikring av eksternt finansierte studier

Administrative støttesystemer og prosedyrer

- Forenkle prosedyrer for å få opprettet eksternt finansierte studietilbud
- Utarbeide standardmal og flytskjemaer for hvordan ting skal gjøres
- Delegere økonomiansvar til fakultetene
- Ha fortløpende opptak til nettbaserte studier der dette er mulig

Profilering og markedsføring

- Ha oppdaterte hjemmesider med god oversikt over fleksible studietilbud
- Drive aktiv markedsføring via sosiale medier, alumninettverk og andre kanaler
- Gjøre studiedeltakerne og samarbeidende virksomheter til ambassadører for UiT
- Bruke Universitetsmuseet, UB og Nordnorsk vitensenter som arenaer for å fremme livslang læring

Faglig ledelse og undervisningsressurser

Tabell 3 fra side 30 i rapporten *Livslang læring i nord*

Et av de sentrale punktene i utredningsarbeidet fram mot beslutningssak er å definere hvor i organisasjonen ansvaret for livslang læring skal ligge, og hvilke ressurser, myndighet, forventninger og handlingsrom som skal følge med dette ansvaret. Det vil i løpet av høstsemesteret legges frem en egen styresak hvor forslag til organisering av arbeidet med livslang

læring er utredet nærmere. Både forslagene i rapporten og høringsuttalelsene fra fakultetene vil bli vurdert.

Arbeidet knyttet til rapporten *Timeregnskapet og studentaktive læringsformer* (Finstad-utvalget) skal gjøre det lettere for enhetene å planlegge bruken av, og ha oversikt over, sine faglige ressurser knyttet til alle typer undervisningsarbeid. Dette kan også ha en påvirkning på hvordan planleggingen av EVU og fleksible studier gjennomføres. Universitetsdirektøren har diskutert den videre prosessen om oppfølging av Finstad-utvalget med utvidet ledermøte, og det settes nå ned to arbeidsgrupper. Den ene skal revidere retningslinjene for fordeling av arbeidstid, mens den andre skal vurdere og gi tilrådinger knyttet til verktøy- eller systemstøtte for planlegging og registrering av arbeidstid.

En annen anbefaling som gis i rapporten er en studieporteføljegjennomgang. Dette vurderer universitetsledelsen som svært arbeidskrevende, og det er ikke planlagt en slik prosess på bakgrunn av denne rapporten. Elementene som etterspørres kan eventuelt bli en del av en senere porteføljegjennomgang som også tar for seg andre problemstillinger. Rapporten i seg selv har derimot belyst noen problemstillinger som gjør at enkelte fagmiljø nå på eget initiativ ser over sine emner/program for å vurdere potensialet for fleksibilisering av disse.

Pedagogisk-teknologisk utviklingsarbeid

Pandemien har aktualisert bruken av digitale plattformer for undervisning og vurdering. Studentene rapporterer i Studiebarometeret at læringsutbytte i den digitale undervisningen oppleves dårligere enn ved fysisk undervisning og at det psykisk-sosiale læringsmiljøet lider. En annen utfordring som har blitt tydelig i året som har gått, er at underviser og student må forholde seg til mange ulike digitale plattformer (Zoom, Teams, Wiseflow og Canvas) i tillegg til fagspesifikke applikasjoner. For undervisere er dette særlig krevende siden de ikke bare må ha god teknologisk kompetanse i den praktiske bruken, men også ha kompetanse til å vurdere verktøyenes svakheter og styrker i et pedagogisk perspektiv. Underviser må kunne veksle mellom de ulike verktøyene utfra det læringsutbytte som faglig sett ønskes i den gitte læringssituasjonen. God undervisning og vurdering går derfor hånd i hånd med god forståelse av verktøyenes styrker og svakheter. For å få dette til må Avdeling for IT (ITA) med sin verktøykompetanse, Ressurssenter for undervisning, læring og teknologi (Result) med sin pedagogiske kompetanse og underviserne med sin fagkompetanse samhandle for å sikre studentene gode digitale læringssituasjoner. Som følge av dette har UiT opprettet et tjenesteråd for digital undervisning, hvor medlemmer fra ulike enheter og nivå møtes for å koordinere dette arbeidet.

Result på sin side har planer om å videreutvikle læringsressurser og -plattformer for å øke blant annet undervisernes pedagogisk-teknologiske kompetanse og i løpet av 2021 vil en ny nasjonal digitaliseringsstrategi (2021-2025) supplere UiTs egen strategi. Strategien vil være et viktig bidrag i å koble fag, pedagogikk og teknologi sammen. I tillegg har Strategisk utdanningsutvalg (SUV) nedsatt en arbeidsgruppe som skal gjennomgå hvilke kvaliteter og prinsipper som ligger til grunn for god undervisning og vurdering, hvilke kompetanser underviser må ha for å gi undervisning og vurdering i henhold til disse og hva dette vil kreve av støttefunksjonene ved UiT, med tanke på å yte god støtte til både undervisere og studenter. Arbeidet skal ferdigstilles høst 2021.

UiT jobber også med å videreutvikle digitale verktøy og løsninger for læringsressurser, både ved institusjonen og i samarbeid med resten av sektoren.

Arbeidslivskontakt

UiT har de siste årene gjenopprettet Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA), gått inn i de fylkesvise Kompetanseforumene og fortsatt det gode samarbeid med avtagerfeltet - spesielt innen profesjonsutdanningene. Det er opprettet praksisemner på enkelte disiplinutdanninger og samarbeidsavtaler/kontakt med sentrale nordnorske aktører i arbeidslivet m.m. Rapporten peker på denne arbeidslivskontakten som viktig, og både sentrale føringer og universitetsinterne initiativ kommer til å styrke dette arbeidet fremover. En del av det videre utredningsarbeidet må knyttes til ansvarsfordelingen, samspillet og kommunikasjonen mellom de ulike nivåene ved UiT på dette området.

Det er av flere fagmiljø og eksterne aktører etterlyst et mer brukervennlig system for å koble arbeidsliv med studentoppgaver ol. Det ble startet et lokalt arbeid på dette området, men det er nå satt i bero i påvente av at den nasjonale arbeidslivsportalens «versjon 2» skal publiseres på slutten av året. UiT vil da gjøre en vurdering om dette systemet dekker vårt behov, og om det eventuelt må suppleres med en lokal løsning. UiT jobber i tillegg med en nettportal (Samarbeidsportal) som kan være veien inn til UiT for alle typer samarbeid med eksterne aktører. Universitetsdirektøren anslår at dette arbeidet vil slutføres i løpet av juni 2021.

UiT jobbet i flere år med å etablere et digitalt system for alumninettverk. Prosjektet ble aldri realisert blant annet fordi den tekniske løsningen ble utdatert og fordi de ulike enhetene i varierende grad var villige til å dedikere ressurser til å arbeide med aktiviteter for tidligere studenter. Enkelte fagmiljø/institutt drifter i dag sine egne alumninettverk, men universitetsdirektøren har vurdert det som for ressurskrevende å skape et institusjonsomfattende alumninettverk. De teknologiske alumniplattformene er også i stor grad innhentet av den rivende utviklingen av sosiale medier.

Infrastruktur

Det er til enhver tid et høyt prioritert arbeidsområde å sørge for god og rask teknisk support, og å ha oppgraderte lokaler og utstyr tilgjengelig. UiT jobber for tiden med campusutviklingsplaner som har en målsetning om å utvikle *attraktive, tilgjengelige og fleksible campus*, som følger opp intensjonene til rapportens punkter innen infrastruktur. Det er også verd å nevne at Result ser på muligheten for å øke sin kapasitet til å dekke behovet til institusjonen.

Høsten 2020 ble det etablert en løsning for rom tilpasset flercampusundervisning med grupper av studenter på ulike campus og studiesteder. Løsningen er basert på Zoom Rooms og gir studentene en opplevelse av å være til stede med underviser selv om man er lokalisert et annet sted. Løsningen har vært i bruk ved flere av de helsefaglige utdanningene med gode tilbakemeldinger fra både studenter og undervisere.

I ITA har faggruppe for digitalt læringsmiljø styrket den tekniske supporten med egne aksjonsgrupper bestående av studentvakter og ansatte for å sikre rask utrykning. Den økte bruken av digitale verktøy til undervisning, medfører et stadig økende behov for tilrettelegging, rådgivning, veiledning og teknisk støtte. Vi forventer at dette vil vedvare gitt fokuset på digitalisering av undervisning, og faggruppe for digitalt læringsmiljø tilpasser leveranse av tjenester og verktøy for å møte behovet. Dette medfører også at det er svært viktig for faggruppen

å videreføre satsningen på kurs, opplæring og andre tiltak for å heve den digitale kompetansen blant våre ansatte.

Insentivsystemer

UiT har fått tilgang til de andre institusjonenes særavtaler, og vil vurdere om det er noe vi kan lære av disse. Eventuelle forslag til endringer i praksis vil diskuteres med tjenestemannsorganisasjonene.

I høringen, var fakultetene tydelige på at de ønsket insentiver på enhets- eller fagmiljønivå fremfor insentiver på individnivå. Det jobbes med flere interessante forslag på dette området, men de er ikke klare til å presenteres/diskuteres per nå. Arbeidet med insentiver må også sees i sammenheng med oppfølgingen av Finstad-utvalgets rapport, som beskrevet ovenfor.

Dedikert pådriver og prosjektutvikler.

Dette er et punkt som har nær tilknytning til hvordan ledelse og arbeidslivskontakt blir organisert. Punktet er under utredning, og må også sees i sammenheng med overgangen til enhetlig ledelse.

Administrative støttesystemer og prosedyrer

Det jobbes med å se på hvordan økonomiregelverk og budsjettmaler i større grad kan brukes som verktøy til planlegging av eksternfinansierte utdanninger. Den sentrale kapasiteten og kompetansen til å igangsette, støtte og kvalitetssikre søknader knyttet til nye utdanninger har blitt styrket. UiT har sendt mange gode søknader til DIKU og Kompetanse Norge for finansiering av fleksibiliseringsprosjekter og nye EVU-tilbud, og har fått god uttelling på søknadene som har blitt sendt. Det vurderes om det administrative støtteapparatet skal styrkes ytterligere. Nasjonalt settes det nå i gang et prosjekt for nytt opptakssystem i regi av Unit. Dette prosjektet for nytt helhetlig opptakssystem vil dekke alle typer opptak og nye behov for mer fleksible opptaksløsninger beskrevet i Arbo-rapporten.

Fakultetene har allerede økonomiansvaret i de fleste eksternfinansierte tilbud. Unntakene gjelder for de rent oppdragsfinansierte (ikke bidrag/studieavgift/statlige anbud), der oppdragsfinansiert utdanning likestilles med oppdragsfinansiert forskning, og må godkjennes av universitetsledelsen.

UiT har søkt DIKU om støtte til å utvikle våre første «automatiserte» fleksible studier, etter modellen til bl.a. Høgskolen Kristiania. Dette vil si nettbaserte studier, der studentene selv bestemmer når de ser undervisningsopptak, fullfører nettbaserte moduler med oppgaver, leverer arbeidskrav og leverer eksamen. De følges naturligvis også opp av faglærere på nett, og kan bestille veiledningstimer. Svar på denne søknaden skal komme før sommeren.

Administrativt EVU-forum har vært under planlegging lenge, men har ikke vært prioritert i koronaperioden. Flere administrative miljø har ønsket dette, og det vil snart være på plass.

Profilering og markedsføring

Planleggingen av en satsning på profilering av våre fleksible tilbud og EVU-tilbud rettet mot «voksne» studenter er i startgroen. Omfanget og oppstarten av disse tilbudene er ikke avklart enda, men det er planlagt å bygge videre på den tjenesten man allerede har og integrere dette arbeidet sterkere med relevant aktivitet i andre seksjoner og i fakultetene.

Andre faktorer i utviklingen av livslang læring ved UiT

På siden av UiTs arbeid med livslang læring skjer det også mye i nasjonal politikk som kan påvirke dette arbeidet. Det er foreslått endringer i egenbetalingsforskriften og UH-loven, det skal legges fram en nasjonal strategi for fleksibel/desentralisert utdanning og det er langt frem stortingsmeldinger om både arbeidslivsrelevans og styring av UH-sektoren. Et eventuelt regjeringsskifte kan også føre til endringer i styringssignaler. Arbeidet med livslang læring kan ikke vente på alle disse prosessene lander, men må være fleksibel og åpen for å ta inn de nye signalene og vedtakene etter hvert som disse kommer.

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandlere: Sigurd Langseth, Eirik Gjessing Lind